
Avgränsning/Bakgrund

Chlamydia trachomatis DNA och Neisseria gonorrhoeae DNA detekteras med PCR. Metoden är utvärderad för prover från vagina, cervix, urethra och urin men prover från andra provtagningslokaler accepteras också för analys. Eftersom PCR kan detektera även avdödade organismer är undersökningen intej lämpad för behandlingskontroll. Eventuellt ny provtagning rekommenderas tidigast 4 veckor efter avslutad behandling.

Neisseria gonorrhoeae kan detekteras både genom PCR och odling.

Provtagningen bör kompletteras med gonorré-odling vid;

- symptom på gonorré,
- mikroskopi positivt för Neisseria
- smittspårning för gonorré,
- behandlingskontroll för gonorré
- provtagning i samband med sexuella övergrepp

Vid positiv PCR för Neisseria gonorrhoeae ska också odling utföras för att bekräfta diagnosen samt möjliggöra typning och resistensbestämning. För odling se separat provtagningsanvisning "Gonokocker".

Observera att analys för Mycoplasma genitalium EJ kan utföras på samma prov som det som tas för analys av Chlamydia trachomatis.

Provtagning

Använd Abbott multi-collect™ Specimen Collection Kit som finns att beställa från centralförrådet, artikelnr 501892 (beställs styckvis, 50 stycken kit = en förpackning).

För män rekommenderas i första hand urin, men urethraprov bör tas istället för urinprov om patienten nyligen kissat.

För kvinnor rekommenderas i första hand vaginalsekret.

Vid gynekologisk undersökning kan patienten ta klamydiaprovet själv innan undersökning. Alternativt kan personal ta provet före införande av spekulum.

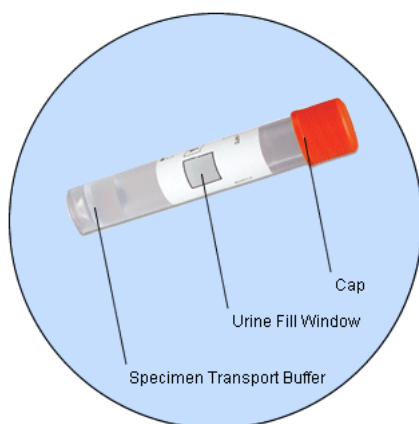
Observera också att gonokockinfektion kan förekomma endast i svalget och därför inte alltid upptäcks vid enbart vaginalprov eller urinprov. Om det sker några avsteg från provtagningsanvisningarna meddela laboratoriet detta.

Urin

Patienten bör ha en blåsinkubationstid på minst 1 timme. Samla 20-30 mL av den FÖRSTA urinportionen i en mugg eller dylikt. Överför till transportröret med den medföljda pipetten tills nivån syns i det lilla fönstret. Skruva på locket ordentligt.

OBS! Om för mycket urin överförs så att urinnivån inte syns i det lilla fönstret måste ett nytt provtagningskit användas.

Vaginalprov

För in provtagningspinnen som medföljer kitet ca 5 cm in i vagina. Roter pinnen utmed vaginalväggen 15-30 sek. Tag ut pinnen och stoppa den i transportröret med orange kork. Bryt av pinnen vid skåran. Låt pinnen vara KVAR i transportröret. Skruva på locket ordentligt.

Självprovtagning vaginalprov: Provet kan med fördel tas av patienten själv, men det är viktigt att patienten instrueras om att inte lägga ifrån sig den oförpackade pinnen någonstans, varken före eller efter provtagningen. Studier har visat att kontaminering av patientprover kan vara en risk på mottagningars toaletter där upprepad självprovtagning sker! (Meader et al sex transm infect 2008)

Patientinstruktioner, klamydiaprovtagning för kvinnor finns att hämta i databasen för [provtagningsanvisningar \(extern länk\)](#) genom att söka på Chlamydia trachomatis DNA (PCR).

Cervix

För in den medföljda provtagningspinnen i endocervikalkanalen. Roter 15-30 sekunder. Drag ut. Stoppa pinnen i transportröret med orangekork och bryt av pinnen vid skåran. Låt pinnen vara kvar i transportröret. Skruva på locket ordentligt.

Urethra

Patienten bör ej ha kastat vatten den närmaste timmen före provtagningen. För in den medföljda pinnen 2-4 cm in i urethra. Roter 2-3 sekunder och dra sedan ut pinnen. Stoppa ner pinnen i transportröret med orangekork och bryt av pinnen vid skåran. Låt pinnen vara kvar i transportröret. Skruva på locket ordentligt.

Ögon

Ta prov på insidan av undre ögonlocket med den medföljda provtagningspinnen, gnugga hårt för att få med epitelceller. För omedelbart ned pinnen i transportmediet och skaka kraftigt i 15 sekunder. Bryt av pinnen vid skåran. Låt pinnen vara kvar i transportröret. Skruva på locket ordentligt.

Svalgsekret

Roter den medföljda provtagningspinnen mot bakre svalgväggen. Tag ur pinnen och stoppa ner den i transportröret med orangekork och skaka kraftigt i 10-15 sekunder. Bryt av pinnen vid skåran. Låt pinnen vara kvar i transportröret. Skruva på locket ordentligt.

Ange på remissen

Ange om frågeställningen är screen, smittspårning eller kliniska symptom. En remiss per provtagningslokal krävs.

I avvaktan på transport

Prov kan förvaras i kylskåp eller i rumstemperatur, 2-30°C, upp till 14 dagar.

Klamydia och Biobankslagen

Klamydia och gonorréprov för PCR långtidsförvaras inte, varför biobankslagen eller fråga om samtycke ej är aktuellt.

Svar och bedömning

Diagnostiken utförs fyra vardagar i veckan. I vissa situationer krävs upprepade analyser påföljande dag. Svar erhålls inom en vecka.

PCR-reaktionen kan bli falskt positiv vid provtagning inom 4 veckor efter avslutad behandling eftersom även avdödade klamydiaorganismer kan ge positiv reaktion (gäller även för N.gonorrhoeae). Observera att klamydia- och gonorréinfektioner är anmälningspliktiga sjukdomar.

Lymfograduloma venereum, LGV

LGV orsakas av vissa genotyper av chlamydia trachomatis och kan detekteras med den vanliga chlamydiadiagnostiken. För att bekräfta att det rör sig om LGV dock måste genotypning utföras (annat laboratorium), ange därför LGV-misstanke på remissen och i smittskyddsanmälan.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

Korrekt provtagning är avgörande.

Med nuvarande analys kan inhiberande faktorer (t.ex. blödning) elimineras i förhanteringen på laboratoriet alternativt detekteras i analysen så att falskt negativa svar kan undvikas.